

СОНДАЖНИ ПРОУЧВАНИЯ В ЗЕМЛИЩЕТО НА С. МИТИНО

ОБЕКТ 1, МЕСТНОСТТА АЙДАРИЦА

Сондажните разкопки бяха проведени в периода от 6 до 27 юли 1980 г. Изкопът с размери 20 м (по линията север—юг) на 5 м (по линията изток—запад) беше разположен на полегатия южен склон на хълма. Той беше разделен на 4 квадрата, всеки с размери 5×5 м (№ 1, 2, 3, 4 от южна страна) (табло 77). На повърхността на квадратите 2, 3, 4 се забелязват следи от стари изкопи, разположени в посока североизток—югозапад и достигащи на места дълбочина до 0,30—0,40 м. По цялата повърхност на обекта се срещат многобройни фрагменти от съдове и строителна керамика (табло 78).

Дебелината на почвата на склона на хълма е сравнително малка — от 0,08 м (в югоизточната част на квадрат 1) до 0,45 м (в североизточна част на квадрат 2) и 0,64 м (в северозападна част на квадрат 4). Под почвата се намира скала, изигаща се в посока североизток.

Стратиграфията на обекта е била нарушена и материалите от различните изкопи, чиито следи се забелязват на повърхността, са смесени. Също беше установено, че за смесването на археологическите материали е допринесла и човешката дейност в периода на Ранното средновековие.

АРХИТЕКТУРА

При разкопаване на първия пласт в квадрат 1 попаднахме на значително струпване на разтрошени керемиди и тухли (табло 79), които образуваха непрекъсната ивица с ширина от 0,80—1 до 3,20 м, минаваща по диагонала на квадрата в посока североизток—югозапад. Под този пласт в цялата източна и голяма част от югозападна част на квадрата се намира скала, слизаща в северозападна посока. Краят на скалата минава косо по линията север-североизток — югозапад. В западната част на квадрата беше открит канал, покрит с плоски камъни, най-големите от които с размери 0,50×0,30 м и 0,40×0,30 м. Самият канал беше със средна ширина 0,36 м и дълбочина 0,25 м. Стените и дъното на канала бяха облицовани с камени плочи, свързани с кафяво-жълта спойка (обр. 31). Каналът излиза от квадрат 1 в неговия югозападен ъгъл и навлиза в неразкопаван терен. В северната част той преминава в квадрат 2 (табло 79). Камъните, покриващи канала, се намират на същото равнище като в квадрат 1 и са свързани със спойка. На разстояние 0,80 м на север от югоизточния ъгъл на квадрат 2 беше открит ред от камъни, свързани със спойка, разположен в посока запад—югозапад (табло 79). Начинът на подреждане на камъните показва, че те представляват вероятно останки от каменна стена. Редът от камъни беше открит на разстояние 1,90 м. Той е построен по-късно от канала, за което свидетелства фактът, че в I и II пласт на квадрат 2 се срещаха разхвърляни камъни, фрагменти от керемиди и тухли (камъните се струпват главно в средната част на квадрата, а керемидите — в югозападната). Под втория пласт има скала, в която са издялани улеи в посока североизток—югозапад, и един свързващ, с посока северозапад—югоизток (табло 79). Един от улеите с ширина 0,50—0,60 м в най-тясното място и 1,50 м в най-широкото се намира от северната страна на ръба на скалата. Той върви в посока североизток—югозапад, има дължина 8,5 м и достига до северозападния ъгъл на квадрат 2. Най-ниският му пункт е по-нисък от повърхността на скалата с 1,31 м. Улеят е ограничен на север от ръба на скалата, заемаща цялата северозападна половина на квадрата. В него бяха открити глинени тръби с вътрешен диаметър 0,185 м и обиколка 0,67 м, разположени в средата на изкопа, които можем да определим като канал, врязан в скалата. Този канал, успореден на описания по-горе, минава през квадрат 1 и 2. В северната част на квадрат 3 и в южната част на квадрат 4, в I и II пласт бяха открити голямо количество фрагменти от мазилка и спойка — едноцветна (главно със сиво-кафяв цвят) и разноцветна (пиви или полукръгли с червени, тъмносини, зелени и черни ивици на сиво-кафяв фон). Това свидетелства за съществуването в по-ниските пластове на каменна стена, покрита с мазилка, върху която са се намирали рисунки. На границата между квадрати 3 и 4 беше открита каменна

стена (обр. 32), разположена в посока североизток-изток — югозапад-запад с дължина 4,5 м (табло 79). Каменната стена е с дебелина около 1 м и се състои от две части. Външната стена е широка 0,55 м и е изградена от камъни и малко тухли, свързани със спойка. Вътрешната стена, широка 0,45 м, е изградена от камъни, свързани с глина и покрити с мазилка, на която не се забелязват рисунки. От тази стена перпендикулярно се отделят още две каменни стени. Първата от тях заема югозападния ъгъл на квадрат 4 и върви в северозападна посока. Изградена е от камъни, свързани с глина, а дължината ѝ достига 1,5 м. Втората стена е широка 1,1 м, изградена е също от камъни, свързани с глина, покрити е от вътрешната страна с мазилка и върви в посока север—северозапад. Стената е с дължина около 1,5 м. Продължението на тази стена представлява канал, издълбан в скалата, с дължина 2,5 м и ширина 0,6 м, перпендикулярен на описания в квадрат 2 и 3. В югозападната част на квадрат 4 е открит съборен свод, чиято вътрешна стена беше обърната в североизточна посока. Изграден е от тухли със средна дължина 0,30 м, украсени със знака X и свързани със спойка. От долната страна беше покрит с кафява мазилка, запазена във фрагменти. Материкът в почти целия квадрат 4 представлява еднородна скала със следи от очукване, на места оформена стъпаловидно, спускаща се в северна посока.

На изследвания терен по всяка вероятност се е намирала жилищна сграда (има следи от мазилка с рисувана декорация), канализирана (каналите в квадрат 1, 2 и 4), снабдена с течаща вода (тръбите на дъното на канала в квадрат 2 и 3). Сградата е била построена върху скалата, най-вероятно на терена, където се намираха квадратите 3 и 4 (в най-високата част на хълма). Жилищните помещения са разположени по дължината на оста североизток—югозапад (каменните стени в квадратите 2 и 4) почти успоредно на каналите, а напречните стени — по линията северозапад—югоизток (двете стени в квадрата 4 са изградена по-лошо и са по-тънки).

ПОГРЕБЕНИЯ

В северозападната част на квадрат 4 беше открит плитък, издълбан в скалата гроб с дължина 1,65 м и ширина 0,70 м (табло 79). Максималната дълбочина (при краката на погребения) достига 0,137 и 0,12 м (при шийните прешлени) (обр. 33). В гроба беше намерен скелет на жена (?), изцяло запазен, с леко извито надясно рамо и глава, опряна на лявото рамо. Ръцете са кръстосани на височината на таза. Между костите се откриха фрагменти от тухли и камъни. От лявата страна на тринадесетия гръбначен прешлен и от дясната страна на десетия прешлен бяха намерени два бронзови пандактива. Скелетът е ориентиран на югозапад. (Според информацията в неразкопани северозападен ъгъл на квадрат 4 през октомври 1980 г. жителите на с. Митино са открили втори скелет. Няма никакви данни за погребението.)

АРХЕОЛОГИЧЕСКИ НАХОДКИ

Поради представеното вече смесване на археологическите материали не се отбелязват нивата на отделните механични пластове.

МОНЕТИ

1. Бронзова, лошо запазена; л. — бюст надясно; о. — фигура (Виктория?) наляво (IV в. от н. е.).
2. Бронзова, лошо запазена, диам. 0,024 м, вероятно римски конторниат. Изглежда е била продупчена по-късно, през IV в. от н. е.
3. Бронзова, диам. 0,0322 м; л. — бюст надясно, на главата диадема ANASTASIVS PAVG;

M
о. — $\frac{\text{г}}{\text{CON}}$; фолис от Анастасий I (491—518) (Константинопол) (обр. 44 а, б).

4. Бронзова, диам. 0,027 м; л. — бюст надясно N ANAS. . .; о. — + K; 1/2 от фолис на Анастасий I (491—518) (Константинопол) (обр. 39а, б).

5. Златна, диам. 0,02 м; л. — бюст в лице, в ризница и с копие на дясното рамо и щит на лявото, DN IVSTINVS PP AVG; о. — ангел, прав, в дясната ръка дълъг кръст, в лявата кълбо с кръст, в дясното поле звезда VICTORI-A AVGGGD CONOB; солид на Юстин I (518—527) (Константинопол) (обр. 37а, б).

6. Бронзова, диам. 0,03 м; л. — като № 3, DN IVSTINVS PP AVG; о. — *M*⁺; фолис на Юстин I (Константинопол) (обр. 42 а, б).

7. Бронзова, диам. 0,029 м; л. — бюст надясно (диадема с кръст) N. . . TI-NVS PP AVD;
 $\circ - \frac{\epsilon}{CON}^{+M*}$; фолис на Юстин I (Константинопол).
8. Бронзова, диам. 0,031 м; л. — бюст надясно INVS PP A; $\circ - \frac{\Delta}{CO}^{+M+}$; фолис на Юстин I (Константинопол).
9. Бронзова, диам. 0,032 м; л. — като № 3 N IVSTI. . . ; $\circ - \frac{\Delta}{CO}^{+M+}$; фолис на Юстиниан I (527—565) (Константинопол) (обр. 41 а, б).
10. Бронзова, диам. 0,031 м; л. — като № 3 DN INVSTINI-A. . . ; $\circ - \frac{\epsilon}{CON}^{+M+}$; фолис на Юстиниан I (Константинопол).
11. Бронзова, диам. 0,031 м; л. — като № 3. . . IVSTI-NVS P AVG; $\circ - \frac{\Delta}{ON}^{+M*}$; фолис на Юстиниан I (Константинопол).
12. Бронзова, диам. 0,024 м; л. — като № 4 . . . ANVS P. AV.; $\circ - \frac{AISP}{T \in S}^{+}$; 16 нуми на Юстиниан I (Тесалоника).
13. Бронзова, диам. 0,022 м; л. — като № 4. T. , о. — като № 2.
14. Бронзова, диам. 0,023 м; л. — като № 3 DN IVSTINI-ANVS PP AVG; $\circ - \frac{AISP}{T \in S}$, като № 12. (Обр. 40а, б).
15. Бронзова, диам. 0,024 м; л. — бюст надясно, на глава диадема (?). . . TINI-ANVS PP AVG; о. — като № 12, 14 (обр. 43 а, б).
16. Бронзова, диам. 0,024 м; л. — като № 15, . . . TINI-ANV $\circ - \frac{AISP}{T \in S}^{+}$, като № 12.
17. Златна, диам. 0,016 м; л. — бюст надясно в ризница DN IVSTI-NVS PP AVI; о. — Виктория, стъпваща надясно, в дясната ръка венец, в лявата кълбо с кръст, в дясно поле звезда, VICTORIA AVGVSTORVM, CONOB; пренисий на Юстиниан II (565—578) (обр. 38 а, б).
18. Бронзова, лошо запазена, диам. 0,012 м; л. и о. — изтрити; мултипликация на нуми, VI в. от н. е.
19. Бронзова, диам. 0,009 м, като № 18.
20. Бронзова, лошо запазена, диам. 0,011 м; л. — вероятно глава надясно; о. — буква N?, като № 18.
21. Бронзова, лошо запазена, диам. 0,01 м; л. — личи +; о. — изтрито, като № 18.
22. Бронзова, лошо запазена, диам. 0,01 м; л. — като № 20; о. — изтрито, като № 18.
23. Бронзова, диам. 0,15 м, като № 18.
24. 49 бронзови монети и 5 много дребни фрагмента, като № 18; монетен двор неопределен, вероятно от времето на Анастасий I (491—518) или на Юстиниан I (527—565).

КАМЕННИ НАХОДКИ

1. Релеф, представляващ фасада на храм (?), с две анти и тимпанон, украсен с акротерий. В средата на тимпанона се намира изпъкнал кръг. Между антиите виси гирлянда, над която се намира шестлистна розета. Пясъчник (?), размери 0,33×0,32×0,1 м (обр. 34).
2. Малък фрагмент от релеф, представляващ ъгълът на тимпанон и акротерион. Пясъчник (?) (обр. 34).
3. Мраморна плоча, счупена на две при откриването, преупотребена като строителен ма-

териал в жилищна сграда: вис. 0,32 м, шир. 0,24 — 0,25 м, дълж. 0,04—0,06 м, вис. на буквите 0,015—0,02 м (обр. 34).

αξσ

Παραμόνω

Μάρκου

Διονύσιος

Ἀσκληπιῆ

Ἀλέξανδρος

[Φ] ιλίπλου VEL [Δ] αί πλου, [Λ] αί πλου, [Ο] δίπλου

Ἀσκληπίδ [ης]

Διοδόρου (SIC) VEL Διοδότου.

Списък (catalogus) на някакво общество (може би свързано с култа на Асклепий) или сдружение на лекари, ако се съди по имената на неговите членове (ред 5 и 8), но е възможно да е надгробен паметник, издигнат от приятели или колеги.

1 ред. αξσ' = 261 г. по ерата на Акциум, т.е. 230 г. на н.е.

7 ред. Предпочитаме четенето Φιλίπλου, пред Δαί πλου, Λαίπλου, Ὀδίπλου, понеже пред буквата с триъгълна форма (Λ или Δ или Δ) се вижда част от отвесна хаста (буквата Ι) и поради широкото разпространение на името Φιλίπλος в областта.

9 ред. Διοδόρου вместо Διοδῶρου. Възможно е и Διοδότου. Превод: „230 г. [На Парамон], син на Марк [Дионисий], син на Асклепес [Александър], син на Филип [или Диап, Лаип, Одип], [Асклепид], син на Диодор [или Диодот]“.

4. Фрагмент от мраморна плоча (горен ляв ъгъл), размери 0,10×0,05×0,04 м, височина на буквите 0,019 м — ТН.

5. Фрагмент от профилирана мраморна плоча с размери 0,275×0,21×0,06 м.

6. Фрагмент от мраморна плоча (?) с обработен профил с дълж. 0,168 м.

7. Фрагмент от мраморен предмет с цилиндрична форма, дълж. 0,134 м, диам. 0,079 м. Бледожълтеникав цвят. Едрокристална структура. Повърхността е шлифована (машинно ?) — съвременна геологична проба (?).

8. Фрагмент от дръжка (?) или поставка (?). Петнист сиво-кафяв камък с дребнокристална структура. От вътрешната страна се намират няколко къси нареза. Профилът е правоъгълен, дълж. 0,102 м.

ГЛИНЕНИ ПРЕДМЕТИ

1. Еднофитилна широка лампичка, украсена с три реда дребни пъпчици. Тялото е вдлъбнато, с голям отвор, обкръжен с пъпчици, а на столчето — концентрични кръгове. Глината е розова, мека. Отчупен е краят на фитилника. Забелязват се следи от опушване в канала на фитилника: дълж. 0,077 м, шир. 0,057 м, вис. 0,04 м, датирана IV—V в. от н. е. (обр. 35).

2. Фрагмент от лампичка във формата на волута. Тялото е с релефна украса, тесни рамена, до които се допира частично запазената волута. Глината е пресята. Покрита с тъмнокафяв фирнис: дълж. 0,04 м, датирана I—II в.

3. Фрагмент от теракотна фигурка — няколко гънки от дрехите (?). От пресята глина, с гладка, мека повърхност, вис. 0,043 м.

4. Фрагмент от глинено колело с извит ръб, със средна дебелина на тялото, изработено на колело от сива глина. По тялото има вертикални редове от малки дупчици. Повърхността е грапава (табло 47—9).

МЕТАЛНИ ПРЕДМЕТИ

1. Два бронзови пандантива, намерени в гроба. Единият е във форма на сфера, кука в средата, диам. 0,0135 м и малка кръгла халка от тънка ламарина. Другият е частично запазен — горният полукръг с диам. 0,155 м и малка халка. Средновековна епоха (IX—XI).

2. Кръгъл, плосък, оловен (?) предмет с конусовиден израстък, диам. 0,212 м.

3. Издължен, плосък метален предмет, дълж. 0,06 м, шир. 0,004 м.

4. Железен гвоздей с плоска главичка, дълж. 0,07 м (обр. 47—4).

5. Дванадесет железни гвоздеи и куки, дълж. 0,038—0,102 м.

6. Плосък метален предмет, дълж. 0,05 м.

7. Два фрагмента от устие на бронзов съд (?).

8. Фрагмент от боен нож (?) косер (?) и няколко дребни железни фрагмента (табло 48—7).

СТЪКЛЕНИ ПРЕДМЕТИ

1. Фрагмент от тялото на съд с основа на вертикална, профилирана дръжчица. От прозрачно стъкло, със зеленикав оттенък, шир. на основата на дръжката — 0,027 м (табло 47—12).
2. Фрагмент от тялото на съд с малка вертикална дръжка. От прозрачно стъкло, със зеленикав оттенък, вис. 0,027 м (табло 47—7).
3. Фрагмент от тялото на съд с хоризонтална, извита дръжка, от зеленикаво стъкло, диам. 0,12 м (табло 47—8).
4. Устие с удебелен ръб заедно с част от тялото на стъклен съд от прозрачно стъкло.
5. Около 200 фрагмента от тела и устия на съдове и плоски фрагменти от прозрачно, матово и зеленикаво стъкло.

МАЗИЛКИ

Мазилките и спойката, намерени в квадрат 4, са с кремав цвят, с черни и червени ивици, с черно-кафяв, червен и тъмносин цвят с тънки червени ивици, шир. 0,005—0,007 м. Общо бяха намерени неколкостотин фрагмента с големина от 0,015×0,02 м до 0,15—0,20 м.

КЕРАМИКА

Между откритите фрагментирани глинени съдове в сондажите преобладават материали-те от късната античност, но присъстват, макар и спорадично, и по-ранните материали. Един фрагмент от устие с повърхност, покрита с черен фирнис, може да бъде отнесен към късноже-лязната епоха. Повече, около 20 фрагмента (табло 47—6), са от римската епоха. Те са покрити с червен лак и различни негови оттенъци и произхождат от различни части на тялото на съда.

Късноантичната керамика на обекта в м. Айдарица може да се обедини в три групи: *a* — фрагменти от тънкостенни или със средна дебелина на стените съдове, изработени на колело, от глина с малко количество дребнозърнести примеси, повърхността е грапава, твърда, с червен цвят, често със сива сърцевина. Срещат се фрагменти от съдове с фуниевидно или цилиндрично устие, с различно оформен ръб, косо срязан, заоблен и др. от устие, неподчертано и с хоризонтално издадено навън венче; дръжките на тези съдове са отвесни (преобладава овално сечение) или хоризонтални с кръгло или овално сечение; дъната стъпват на пръстеновидно столче; *b* — фрагменти от съдове със средна дебелина на стените, изработени на колело, от пресята глина, с мека гладка повърхност и червен цвят. Преобладават неподчертани устия с различно оформени венчета, заоблени, удебелени и подчертани с врязани линии или ръб. Макар и рядко, се срещат фрагменти от фуниевидни устия; не са открити дръжки; дъната са неподчертани или подчертани със столче; *v* — фрагменти от съдове със средна дебелина на стените или дебелостенни, изработени на колело, от глина с малко количество дребнозърнести примеси, с твърда, грапава повърхност, с кафяв и сив цвят. Преобладават фрагменти от два типа устия на глинени съдове — фуниевидно със заоблено венче и подчертано с хоризонтално извито навън венче; дъната са плоски, неподчертани, а дръжките отвесни, с плоско или овално сечение (табло 48—5). Открит е един фрагмент от вертикално усукана дръжка с издатък в горната част (табло 47—10). Към тази епоха може да се отнесе и фрагмент от гребенчатата керамика; запазена е само част от тялото.

Освен това бяха намерени фрагменти от глинени съдове от Средновековието.

Ранносредновековна керамика: *a* — фрагмент от горната част на тялото на съд с подчертано, фуниевидно устие със заоблен ръб. Изработен на колело, със средна дебелина на стените. При ръба е запазена основата на вертикална дръжка (?) с кръгло сечение. Изработен от глина с малко количество едрозърнести примеси. Повърхността е твърда, гладка, с червен цвят; *b* — два фрагмента от телата на съдове, изработени на колело, със средна дебелина на стените. Повърхността е мека, с червен цвят и следи от кафява ангоба (?); *v* — 12 фрагмента от два (?) съда, изработени на ръка и източвани допълнително на колело, със средна дебелина на стените, с плоски дъна и извити хоризонтални венчета, под които на тялото се намират две пластични ивици. От глина с голямо количество среднозърнести примеси, с неравна повърхност, със светлокафяв цвят; *z* — два фрагмента от телата на съдове, изработени на колело, със средна дебелина на стените, украсени с врязани зигзаги, разположени на ивици. На единия от фрагментите се забелязва основа на вертикална дръжка. Изработени от глина с малко количество дребнозърнести примеси. Повърхността е твърда, с кафяв цвят (табло 47—11); *d* — малък фрагмент от тялото на съд, изработен на колело (възможно да е бил допълнително източен на колело), със средна дебелина на стените. Украсен с вертикални, хоризонтални и коси врязани линии. От глина с голямо количество слюда. Повърхността е грапава, със сив цвят (табло 48—6).

Средновековна керамика: а — фрагмент от плоско устие с равно срязан ръб. Устието от вътрешната страна е отделено с хоризонтална вдлъбнатина от запазената част на тялото на съда. Изработен на колело, със средна дебелина на стените. От глина със средно количество дребнозърнести примеси. Повърхността е твърда, грапава. Забелязват се следи от обгаряне (?); б — малък фрагмент от плоско устие с косо срязан навън ръб. Изработен на колело, със средна дебелина на стените. От почти чиста глина. Повърхността е твърда, грапава, със сив цвят; в — малък фрагмент от фуниевидно устие и косо срязан навън ръб. Изработено на колело, със средна дебелина на стените, от глина с голямо количество едрозърнести примеси. Повърхността е твърда, грапава, със сив цвят; г — фрагмент от вертикална плоска дръжка с жлеб в средата. Изработена от глина с голямо количество дребнозърнести примеси. Повърхността е твърда, грапава, с кафяво-черен цвят.

Строителната керамика е представена от различни видове: канализационни тръби, квадратни тухли и различни типове керемиди. Канализационните тръби са от глина с малко примеси, червен цвят и с дебелина 0,02 м. Някои са украсени с широки пояси (0,07—0,02 м). Откритите цели тухли с размери 0,30×0,30×0,05 м са от глина с много примеси и често имат украса от вълнообразни жлебове. Всички керемиди са извити, но се различават по степента на извиване. Леко извити са тези с големи размери, с дебелина до 0,03 м и също често имат украса от успоредни жлебове. Един фрагмент е украсен от вътрешната страна с щемпелуван овален орнамент. Външната повърхност е много грапава (табло 47—23). Силно извити и със значително по-малки размери са фрагментите от имбрекси.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Богатият и разнороден археологически материал, намерен в разкритите части на постройката (вероятно част от *vila rustica*), показва, че тя най-вероятно е била изградена през късната античност. Това се повърждава преди всичко от нумизматичния материал — 2 монети от IV в. от н. е., 2 — на Анастасий I, 4 — на Юстин I, 8 — от времето на Юстиниан I, една — от времето на Юстин II и 6 монети от VI в. (тук не е включено съкровището от 49 монети, които поради лошата им запазеност се датират от времето на Анастасий I или Юстиниан I). Представени са монетите на всички владетели, управлявали между 491 и 578 г., което показва, че сградата е съществувала в този период. Анализът на датираната керамика показва също преобладаването на късноантичния материал. От този период са 51 фрагмента съдове: 12 — от римската епоха, 27 — общо от античността и 5 — ранносредновековни. Тези материали подкрепят по-горната датировка на обекта.

На проучвания терен е имало и по-ранен живот. Свидетелство за това са споменатите фрагменти от съдове, датирани в римската епоха, малък фрагмент от лампичка с волута от I—II в., както и монета от I в. от н. е., намерена на това място по време на теренните обхождания.

Един от най-важните паметници, открити по времето на сондажните проучвания, е надписът от 229—230 г. Най-вероятно той е бил преизползван през късната античност, тъй като беше намерен обърнат с лицето надолу сред камъните, покриващи канала в квадрат 2. Не е изключено надписът да е намерен тук и в резултат на иманярски изкопи, които са нарушили стратиграфията на обекта в отделни негови пунктове.

Съществуващата сграда може би е била унищожена по време на нашествието на славяните на Балканите, най-вероятно през 70-те години на VI в., когато са били опустошени Тракия и Македония и обезлюдени градовете. В по-късно време (IX—XI в.) върху руините на постройките е бил създаден некропол, от който е проучен един женски гроб. Открит е и втори гроб от жителите на с. Митино след приключване на изследванията.

Обектът Айдарица без съмнение трябва да се свърже с целия градски комплекс „Кожух“, намиращ се на другия бряг на реката. Терените, разположени на южния бряг на реката около дн. с. Митино, през античността вероятно са играели важна роля, за което свидетелстват обектът Айдарица, обектът Тофилица с елинистични гробове и гръцкият надпис от сградата от II в., открит в руините на черквата на с. Митино. Те говорят за съществуването в този район на важен култов център на богиня (Бендида?). Големият брой археологически обекти на двата бряга на Струмешница около Мулетарово и Митино потвърждават съществуването на голям селищен и култов център през елинистичната, римската и късноантичната епоха.

ОБЕКТ 3, МЕСТНОСТТА ТОФИЛИЦА

Могилата беше разделена на две половини — източна и западна. Едновременно и в двете половини се снемат пластовете от по 0,10 м. Във всички се откриваха керамични фрагменти, и